

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Κείμενο 1

Η επιστροφή μου στην Ελλάδα αποδείχθηκε πολύ καλή απόφαση. Η κουλτούρα του Έλληνα βοηθάει να κάνουμε καλύτερη έρευνα

Συνέντευξη του Ξενοφώντα Δημητρόπουλου, Επίκουρου Καθηγητή Επιστήμης Υπολογιστών-Συνεργάτη του Ινστιτούτου Πληροφορικής ΙΤΕ στη Βάλια Σκούρα. Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, Τεύχος 110 | Δεκέμβριος 2017-Φεβρουάριος 2018, (απόσπασμα διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης)

Υπάρχει μια προκατάληψη που θέλει τους Έλληνες, οι οποίοι κάνουν καριέρα στο εξωτερικό να επιστρέφουν δύσκολα πίσω. Στη δική σας περίπτωση ποιο στάθηκε το σημείο-καμπή για την απόφασή σας αυτή;

Όταν είχα την ευκαιρία να γυρίσω, δεν χρειάστηκε να το σκεφτώ πολύ. Αρκετοί άνθρωποι που σέβομαι και εκτιμώ μου είπαν μήπως θα ήταν πιο ασφαλές να εκμεταλλευτώ το ERC Grant¹ που μόλις είχα κερδίσει και να πάω σε κάποιο άλλο ινστιτούτο στην Ευρώπη (και είχα πράγματι διάφορες προτάσεις). Από το 2001 που έφυγα για Αμερική το όνειρό μου ήταν να γυρίσω στην Ελλάδα σε κάποιον ακαδημαϊκό χώρο. Αυτή η δυνατότητα άργησε λίγο να μου δοθεί, αλλά όταν μου δόθηκε και λόγω του καλού περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου, πήρα την απόφαση κατ' ευθείαν, χωρίς να έχω κάποιο συγγενή ή φίλο στην αρχή. Αποδείχθηκε πολύ καλή απόφαση. Είμαι πολύ περήφανος που γύρισα και πιστεύω ότι έχω καταφέρει τα τελευταία τρία χρόνια περισσότερα από όσα ας πούμε τα προηγούμενα τρία χρόνια στη Ζυρίχη στον χώρο της δουλειάς μου. Πάμε σε tier-1² συνέδρια στο εξωτερικό ή έχουμε επισκέπτες που έρχονται και μας λένε ότι ξέρουν τη δουλειά μας και ότι είμαστε αρκετά «visible»³ στην κοινότητα. Η κουλτούρα του Έλληνα μάς βοηθάει να κάνουμε καλύτερη έρευνα. [...]

¹[ERC: European Research Council](#): Συμβούλιο Ευρωπαϊκής Έρευνας

²Βαθμίδας 1

³ορατοί

Έχοντας τόσο τη διεθνή όσο και την ελληνική, πλέον, εμπειρία θέλετε να μας πείτε σε τι υστερεί και σε τι πλεονεκτεί η Ελλάδα ως χώρος ανάπτυξης επιστημονικής δραστηριότητας;

Η Ελλάδα έχει αρκετά μειονεκτήματα π.χ. σε θέματα γραφειοκρατίας, οργάνωσης και χρηματοδότησης. Υστερεί ιδιαίτερα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων υψηλών τεχνολογιών, σχετικών με τα θέματα που κάνουμε έρευνα, οι οποίες θα αποτελούν για τους φοιτητές απτά παραδείγματα εφαρμογής της δουλειάς τους.

Η Ελλάδα, όμως, έχει και πλεονεκτήματα ως χώρος ανάπτυξης επιστημονικής δραστηριότητας. Οι νέοι ειδικά στον χώρο της επιστήμης, τους αρέσει να πειραματίζονται με νέες ιδέες, στο περιβάλλον μου τουλάχιστον, και πιστεύουν σε αυτά που κάνουν. Αυτή η κουλτούρα βοηθάει στην έρευνα και τον πειραματισμό. Αυτή την περίοδο, ειδικά, έχουν υψηλό κίνητρο και εργάζονται πολύ σκληρά. Ένα συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας είναι ότι αποτελεί προσιτό προορισμό για τη διοργάνωση συνεδρίων και θερινών σχολείων. Επίσης, προσπαθώ να αξιοποιώ τις νέες τεχνολογίες, για την καλύτερη πληροφόρηση και συνεργασία με επιστήμονες στο εξωτερικό.

Κείμενο 2

[Πολιτισμικές ιδιαιτερότητες: Αιτία για διενέξεις]

Απόσπασμα από κείμενο του Γρηγόρη Γκιζέλη, από το περιοδικό «Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Τόμος 84 (1994), σ.σ. 84-85, (Διασκευή)

Οι πολιτισμικές ιδιαιτερότητες οφείλονται στη δημιουργία ενός ιδιάζοντος τρόπου κατανόησης του περιβάλλοντος κόσμου, που αναπτύσσεται σε κάθε κοινωνική ομάδα. Συνήθως τα άτομα-μέλη ενός κοινωνικού συνόλου αγνοούν αυτή την πραγματικότητα, ότι, δηλαδή, κάθε μικρή ή μεγάλη κοινωνική ομάδα ή κάθε λαός έχει το δικό του, ξεχωριστό, γνωστικό και αντιληπτικό σύστημα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα επικοινωνίας, αλλά και αλληλοκατανόησης ανάμεσα στις διάφορες κοινωνικές ομάδες και τους διάφορους λαούς.

Τα προβλήματα αυτά είναι πιο έντονα και εμφανή στα άτομα που προέρχονται από μία κοινωνία ξένη προς εκείνη στην οποία είναι υποχρεωμένα να ζουν και να αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους. Στην κατηγορία αυτή κατατάσσεται ο μετανάστης ο οποίος, τουλάχιστον στα πρώτα χρόνια της παραμονής του στη νέα του πατρίδα, εφαρμόζει τους κανόνες του συστήματος της χώρας της προέλευσής του στον χώρο που κυριαρχεί ένα άλλο σύστημα, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζεται ως παραβάτης των τοπικών κοινωνικών κανόνων, χωρίς πολλές φορές να υπάρχει σε κάποιο υποφερτό βαθμό η απαραίτητη σ' αυτές τις περιπτώσεις ανοχή, επιείκεια και ανεκτικότητα από τον κάτοικο της χώρας υποδοχής. [...]

Κείμενο 3

Ξενιτεμένοι Έλληνες

Απόσπασμα από τα «Διηγήματα της Ξενιτειάς» του Χ. Χρηστοθασίλη (1862-1937), GUTENBERGEBOOK, 13/6/2010 [EBook #32799] από εκδ. Χαράλαμπος Αντρεάδης, Αθήνα, 1907. (Διατηρήθηκε η ορθογραφία του πρωτοτύπου)

«Γι' αυτό, ψες ήρθα νύχτα και δεν έρριξα κανά⁴ ντουφέκι σαν ξενιτεμένος. Ποιος θα βγη να με δεχτή; (Είπα μέσα μου). Να σας πω την αλήθεια; Όταν μπήκα στο σύνορο του χωριού μετάνοιωσα π' άφηκα την Ξενιτειά για νάρθω σ' άλλη Ξενιτειά.

Όταν μπήκα στο χωριό, μου φάνηκε πως δεν είταν το χωριό μου, που το είχα πάντα στο νου μου σαράντα χρόνια, μαζί με τους σπιτιακούς μου και την πίστη μου. Τρία πράγματα δεν έφυγαν απ' το νου μου σ' όλον τον καιρό της κακής μου ξενιτειάς: το χωριό μου, οι σπιτιακοί⁵ μου, κι' η πίστη μου. Δεν το γνώρισα ολότελα το καημένο μου το χωριό, που μου γελούσε πάντα στον ύπνο μου και στα ονειράτά μου. Τα σπίτια μου φάνηκαν αλλοιώτικα, οι δρόμοι αλλοιώτικοι, το μεσοχώρι αλλοιώτικο... Είναι αλήθεια ότι έφυγα μικρό παιδί και γυρίζω σήμερα γέρος, αλλά τόσο θυμούμαι τα πράγματα εδώ, που μου φαίνεται, σαν να έχω φύγει χτες. Υπόθεσα ότι έγεινε κανένας χαλασμός από θανατικό, ή από επανάσταση, ότι

⁴κανένα

⁵οι άνθρωποι του σπιτιού

κανένας Μικροχωρίτης δε βρίσκεται εδώ μέσα, κι' ότι είστε όλοι φερτικοί από μακρινόν τόπο».

— Μας χάλασε η επανάσταση, του είπαν οι χωριανοί.

— Τι λέτε; Αλήθεια;... Ας είναι. Μου τα λέτε ύστερα..... Δε μου έκανε η καρδιά να χτυπήσω κανενός θύρα κι' αποφάσισα να περάσω όλη την νύχτα στο δρόμο, κι' άμα φέξη να ιδώ μια φορά με τα μάτια μου το χώμα που πέρασα τα παιδικάτα⁶ μου κι' ύστερα να φύγω, να φύγω, κι' εγώ να μην ξέρω πού να πάγω. Να φύγω σε ξένον τόπο και να πεθάνω λησμονημένος, χωρίς να ξέρη κανένας πούθε είμαι και ποιος είμαι. Θα το είχα πλειότερο⁷ παράπονο να είμαι ξένος στον τόπο μου παρά στην Ξενιτιά.

Είχα ξεμακρύνει κι' έφυγα με καρδιά βαρειά, πλειο βαρύτερη από το βουνό, όταν ακούω το σήμαντρο της εκκλησιάς μας να βαρή, και θυμήθηκα πως είχα φέρει τάξιμο μια λαμπάδα για την Παναγιά. Τότες είπα μέσα μου:

«Ας γυρίσω πίσω ν' ανάψω στην Παναγιά τη λαμπάδα που της έφερα, χωρίς να ειπώ κανενός ποιος είμαι και ποιος δεν είμαι, κι' ύστερα ανοιχτός μου είναι ο δρόμος της Ξενιτιάς...». Γύρισα, μπήκα στην εκκλησιά κι' άναψα τη λαμπάδα. Τ' άλλα τα ξέρετε! Και πάλε καλώς σας ήύρα, χωριανοί μ'. Είμ' ο Κώστας!!! »

⁶τα παιδικά χρόνια

⁷περισσότερο, μεγαλύτερο

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 20)

Να αποδώσεις συνοπτικά το νόημα του Κειμένου 2. (70-80 λέξεις)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1ο (μονάδες 15)

Στο Κείμενο 1, συσχετίζοντας τα ρήματα που βρίσκονται σε παροντικούς χρόνους με τα υπόλοιπα που βρίσκονται σε παρελθοντικούς χρόνους, να σχολιάσεις σε 80 περίπου λέξεις τη συναισθηματική κατάσταση που βιώνει, σήμερα, ο συνεντευξιαζόμενος.

Ερώτημα 2ο (μονάδες 10)

Να περιγράψεις με συντομία τον τρόπο με τον οποίο εξασφαλίζεται η αλληλουχία των νοημάτων στο Κείμενο 2.

Ερώτημα 3ο (μονάδες 10)

Να εντοπίσεις ένα σημείο σύγκλισης και ένα σημείο αντίθεσης ανάμεσα στα Κείμενα 1 και 2 με κριτήριο το περιεχόμενό τους. Να απαντήσεις σε 80 λέξεις με αναφορές στα κείμενα.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Να ερμηνεύσεις τη συναισθηματική κατάσταση του μετανάστη που επιστρέφει στην πατρίδα του στο Κείμενο 3. Τεκμηρίωσε την απάντησή σου με τρεις κειμενικούς δείκτες. Σε ποιον βαθμό ταυτίζεσαι ή διαφοροποιείσαι με/από τα συναισθήματα του βασικού ήρωα του διηγήματος; (150-200 λέξεις)

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 30)

Με αφορμή τη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα να καταθέσεις σε ένα άρθρο στην εφημερίδα του σχολείου σου τα θετικά στοιχεία της επαγγελματικής πορείας ενός νέου στην Ελλάδα και της ζωής ενός νέου που επέλεξε να ακολουθήσει επιστημονική καριέρα στο εξωτερικό. (300-350 λέξεις)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 20)

Το κείμενο κάνει λόγο για τους παράγοντες που προκαλούν διενέξεις ανάμεσα σε αλλοεθνείς και τα αποτελέσματα αυτών. Κάθε ομάδα σχηματίζει τη δική της αντίληψη για τον κόσμο, αδυνατώντας όμως να αποδεχτεί αυτήν την πραγματικότητα και για τους άλλους, γεγονός που οδηγεί σε συγκρούσεις. Το πρόβλημα διογκώνεται όταν τα άτομα που μεταναστεύουν αδυνατούν να προσαρμοστούν στους νέους κανόνες, γεγονός που συχνά γίνεται αντιληπτό ως παραβατικότητα από τη χώρα υποδοχής και δεν αντιμετωπίζεται με την απαραίτητη ανοχή.

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1ο (μονάδες 15)

Ο/Η μαθητής/-τρια συγκρίνει τους παροντικούς-παρελθοντικούς χρόνους και εξάγει συμπεράσματα για τη συναισθηματική κατάσταση που βιώνει ο συγκεκριμένος επιστήμονας από τη στιγμή που παλιννόστησε στην Ελλάδα.

Παροντικοί χρόνοι

«σέβομαι και εκτιμώ, χωρίς να έχω, Είμαι πολύ περήφανος ...και πιστεύω έχω καταφέρει τα τελευταία τρία χρόνια περισσότερα από όσα ας πούμε, Η Ελλάδα έχει αρκετά μειονεκτήματα... Υστερεί ιδιαίτερα ...κάνουμε έρευνα...»

Οι παροντικοί χρόνοι εκφράζουν τα συναισθήματα του παλινοστούντα επιστήμονα στο παρόν και, όπως συγκρίνονται με αυτά του παρελθόντος, προοιωνίζουν και το πώς θα αισθάνεται και στο μέλλον.

Παρελθοντικοί χρόνοι

«Όταν είχα την ευκαιρία να γυρίσω, δεν χρειάστηκε πολύ. μου είπαν, θα ήταν πιο ασφαλές μόλις είχα κερδίσει, (και είχα πράγματι διάφορες προτάσεις), έφυγα για Αμερική το όνειρο μου ήταν Αυτή η δυνατότητα άργησε λίγο να μου δοθεί, αλλά όταν μου δόθηκε και λόγω του καλού περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου, πήρα την απόφαση, αποδείχθηκε πολύ καλή απόφαση, που γύρισα...»

Με τους παρελθοντικούς λόγους ο συνεντευξιαζόμενος εκφράζει την κατάσταση και τα συναισθήματά που βιώνει, όταν έφυγε στο εξωτερικό και χρειάστηκε να αποφασίσει ποια θα ήταν η επαγγελματική και, βεβαίως, η προσωπική του πορεία στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Ενδεικτικά ο/η μαθητής/-τρια μπορεί να αναφερθεί και να αναπτύξει τους εξής θεματικούς άξονες:

- Αισθάνεται ικανοποιημένος από την επιλογή του να επιστρέψει στην πατρίδα του.
- Νιώθει πλήρως συναισθηματικά, χωρίς ενοχές, καθώς, γυρίζοντας στην Ελλάδα, εκπλήρωσε το όνειρό του (*Από το 2001 που έφυγα για Αμερική το όνειρο μου ήταν να γυρίσω στην Ελλάδα σε κάποιον ακαδημαϊκό χώρο*).
- Εξακολουθεί να είναι αισιόδοξος, αλλά με ρεαλισμό, εγρήγορση, όραμα για το μέλλον (*Η Ελλάδα έχει αρκετά μειονεκτήματα. Υστερεί ιδιαίτερα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων υψηλών τεχνολογιών, Η Ελλάδα, όμως, έχει και πλεονεκτήματα... με επιστήμονες στο εξωτερικό*).

Ερώτημα 2ο (μονάδες 10)

Η αλληλουχία επιτυγχάνεται με την ομαλή μετάβαση από τη μια σκέψη στην άλλη και την οργάνωση ιδεών σε παραγράφους με άξονα τον χρόνο/τόπο/λογική σχέση(αποδεικτικό κείμενο). Στο κείμενο υπάρχουν σχέσεις αντίθεσης, διάζευξης, επεξήγησης, επιβεβαίωσης, αιτίου-αποτελέσματος, αιτιολόγησης προϋπόθεσης, γενίκευσης, χρόνου-τόπου κλπ.

Η συνοχή επιτυγχάνεται με αναφορά :«*Τα προβλήματα αυτά είναι....*»

Ερώτημα 3 (μονάδες 10)

Ο/Η μαθητής/μαθήτρια, σεβόμενος/η τον αριθμό των λέξεων που ζητείται, καταγράφει τις απόψεις του/της με κειμενοκεντρική προσέγγιση (σύγκριση των δύο κειμένων).

Σημεία σύγκλισης (ενδεικτικά)

- Κάθε κοινωνική ομάδα και κάθε λαός έχει ξεχωριστή πολιτισμική ταυτότητα, έχει το δικό της/του, ξεχωριστό, γνωστικό και αντιληπτικό σύστημα
- Τα άτομα-μέλη ενός κοινωνικού συνόλου που μεταναστεύουν/βρίσκονται σε μία άλλη χώρα έχουν δικό τους κώδικα επικοινωνίας

- Στα πρώτα χρόνια της παραμονής του στη νέα του πατρίδα, το νεοαφιχθέν άτομο (ο οικονομικός μετανάστης ή ο επιστήμονας) εφαρμόζει τους κανόνες του συστήματος της χώρας της προέλευσής του στον χώρο (τη χώρα διαμονής) που κυριαρχεί ένα άλλο σύστημα

Σημεία αντίθεσης (ενδεικτικά)

- Ο χρόνος προσέγγισης του θέματος: στο κείμενο 1ο συνεντευξιαζόμενος έχει επιστρέψει στην Ελλάδα, ενώ στο κείμενο 2 ο μετανάστης έχει φτάσει στη χώρα υποδοχής
- Οι πολιτισμικές ιδιαιτερότητες δε δημιουργούν τα ίδια προβλήματα στον τρόπο κατανόησης του περιβάλλοντος κόσμου ούτε και δυσχεραίνουν στο ίδιο επίπεδο την επικοινωνία μεταξύ των γηγενών και νεοαφιχθέντων π.χ. ο επιστήμονας που σπουδάζει και εργάζεται σε ένα διεθνές περιβάλλον και ο μετανάστης που μεταναστεύει για καθαρά οικονομικούς λόγους δεν κινούνται εντός του ιδίου πολιτισμικού και επαγγελματικών επιλογών πλαισίου
- Ο μετανάστης του χθες δεν είναι το ίδιο με τον σύγχρονο νέο άνθρωπο, ο οποίος προσεγγίζει διαπολιτισμικά και με ευχέρεια μέσω π.χ. των ΤΠΕ τη σημερινή πραγματικότητα και, συνήθως, καταφέρνει να δημιουργήσει μια αξιοζήλευτη καριέρα. Είναι αυτός που κρίνει και επιλέγει εάν, τότε και με ποιες προϋποθέσεις θα εργαστεί στην πατρίδα του ή θα φύγει στο εξωτερικό-θα επιστρέψει σε αυτήν
- Οι τοπικοί κοινωνικοί κανόνες είναι πιο εύκολο, πλέον, να γίνουν κτήμα του «μετανάστη» και να επιτευχθεί η επιδιωκόμενη πολιτισμική/πολιτιστική, κοινωνική ώσμωση π.χ. μέσω της παγκοσμιοποίησης, της πολυγλωσσίας, χωρίς πολλές φορές να απαιτείται ανοχή, επιείκεια και ανεκτικότητα από τον κάτοικο της χώρας υποδοχής.

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Ο/Η μαθητής/-τρια μέσα από το συγκεκριμένο απόσπασμα του διηγήματος και τα λοιπά κείμενα αναφοράς προσεγγίζει τη θεματική της μετανάστευσης, η οποία εξακολουθεί να είναι επίκαιρη. Η λογοτεχνία της μετανάστευσης έχει μακρά παράδοση στη χώρα μας από τα δημοτικά τραγούδια της ξενιτιάς ως τη

σύγχρονη συγγραφική έμπνευση, η οποία παρακολουθεί το άλγος του νόστου των μεταναστών στην Ελλάδα και την επιστροφή του ξενιτεμένου στα πάτρια εδάφη.

Ο μετανάστης στο απόσπασμα:

- Αισθάνεται περήφανος γιατί επέζησε από τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες του ξένου τόπου (χώρα υποδοχής), διατηρώντας μία ταυτότητα άμεσα συνδεδεμένη με την πατρίδα του (θρησκευτική, πολιτισμική, κοινωνική, γλωσσική) π.χ. λεξιλόγιο απλό και καθημερινό με ιδιωματική γλώσσα «*ψες ήρθα νύχτα, π' άφηκα, μαζί με τους σπιτιακούς, πλειο, πάλε, Ας γυρίσω πίσω ν' ανάψω στην Παναγιά τη λαμπάδα που της έφερα, Γύρισα, μήγκα στην εκκλησιά κι' άναψα τη λαμπάδα, Μας χάλασε η επανάσταση, του είπαν οι χωριανοί. Δε μου έκανε η καρδιά να χτυπήσω κανενός θύρα κι' αποφάσισα να περάσω όλη την νύχτα στο δρόμο*»
- Νιώθει κατ' αρχάς απογοητευμένος και σε αδιέξοδο, καθώς διαπιστώνει τις όψεις της ουτοπίας που δημιούργησε από τον νόστο, ενώ επιστρέφοντας στον γενέθλιο τόπο διαπιστώνει ότι δεν είναι πια ο ίδιος. Ο ήρωας επιστρέφει σε έναν κόσμο απόντα, ο οποίος, πλέον, θεωρεί ότι υπάρχει μόνο στη μνήμη του και στην καρδιά του. Η χώρα υποδοχής και το γενέθλιο χωριό δηλώνουν συγχρόνως το ξένο και το οικείο. Το τοπίο άλλαξε πολύ, όπως άλλαξαν οι άνθρωποι και οι σχέσεις τους: «*φάνηκαν αλλοιώτικα, οι δρόμοι αλλοιώτικοι, το μεσοχώρι αλλοιώτικο...*». Πρόκειται για νέα ταλαιπωρία, η εκ νέου φυγή από εκεί, όπου είχε επιστρέψει «*χωρίς να ειπώ κανενός ποιος είμαι και ποιος δεν είμαι, κι' ύστερα ανοιχτός μου είναι ο δρόμος της Ξενιτειάς..., κι' ύστερα να φύγω, να φύγω, κι' εγώ να μην ξέρω πού να πάγω. Να φύγω σε ξένον τόπο και να πεθάνω λησμονημένος, χωρίς να ξέρη κανένας πούθε είμαι και ποιος είμαι.*»
- Αγχώνεται, καθώς αντιλαμβάνεται πόσο δύσκολο είναι να υπακούσει στους νέους κοινωνικούς κανόνες του χωριού του. Το όνειρο της επιστροφής που είχε διαψεύδεται «*...για νάρθω σ' άλλη Ξενιτειά*».
- Νιώθει ξένος ανάμεσα στους οικείους του, αφού συνειδητοποιεί ότι ο ρόλος που είχε μετατρέπεται σε ρόλο παλιννοστούντα σε έναν κόσμο,

όπου δεν πρόλαβε να ζήσει, αφού έλειπε 40 χρόνια και έφυγε μικρό παιδί από το χωριό του «...Δεν το γνώρισα ολότελα το καημένο μου το χωριό, που μου γελούσε πάντα στον ύπνο μου και στα ονείρατά μου».

Κειμενικοί δείκτες: (Ο/Η μαθητής/τρια θα αναφερθεί σε τρεις μόνον κειμενικούς δείκτες)

- Ο τίτλος του διηγήματος και συλλογής διηγημάτων που παραπέμπουν στον πόνο του ξενιτεμένου «Ξενιτεμένοι Έλληνες», *Διηγήματα της Ξενητείας*
- Σημεία στίξης: Ερωτηματικά «*Ποιος θα βγη να με δεχτή; (Είπα μέσα μου). Να σας πω την αλήθεια;*»
- Ρηματικά πρόσωπα: α' πρόσωπο, κατά κύριο λόγο
- Εσωτερικός μονόλογος ο οποίος αποδίδει τις σκέψεις, τα συναισθήματα ή γενικά «το περιεχόμενο της συνείδησης» του ξενιτεμένου Κώστα.

Η συναισθηματική ανταπόκριση του αναγνώστη/-στριας, αποδίδεται με στοιχεία που αποτυπώνουν τη συμπεριφορά ή το χαρακτήρα των δρώντων προσώπων, κυρίως του Κώστα, καθώς και των υπόλοιπων χωριανών (π.χ. με βάση τα ιστορικά γεγονότα, την επανάσταση, τα οποία παρουσιάζονται αντικειμενικά). Επίσης, μπορεί να περιγράφεται η ψυχολογική τους κατάσταση. Μέσω αυτών των στοιχείων γίνεται αναφορά σε συναισθήματα που εγείρουν την προσοχή του/της αποδέκτη/-τριας και εκφράζονται η ταύτιση ή η διαφοροποίησή του/της με/από τα συναισθήματα του βασικού ήρωα του διηγήματος.

ΘΕΜΑ 4

- Τίτλος: BRAIN DRAIN: η σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα
- Πρόλογος:

Αφορμή: η τάση πολλών νέων να αναζητούν επαγγελματική διέξοδο στο εξωτερικό

Αναφορά στα ζητούμενα: η θετική όψη της ζωής στην Ελλάδα και της ζωής στο εξωτερικό

- Κύριο Μέρος

Α' ζητούμενο: τα οφέλη μιας επαγγελματικής πορείας στην Ελλάδα

- ✚ Εργασία δίπλα σε ανθρώπους που έχουν πάθος για τη δουλειά τους και διαρκή επιθυμία ανέλιξης.
- ✚ Η Ελλάδα αποτελεί συνεδριακό προορισμό και φιλοξενεί πλήθος εκδηλώσεων για διάφορους επιστημονικούς κλάδους, με αποτέλεσμα τη συνεχή επαφή των Ελλήνων επιστημόνων με επιστήμονες του εξωτερικού.
- ✚ Η αίσθηση ότι ζεις και εργάζεσαι στην πατρίδα σου, δίπλα στα αγαπημένα σου πρόσωπα, είναι ο λόγος για να ζεις ευτυχισμένος.

Β' ζητούμενο: τα οφέλη μιας επιστημονικής καριέρας στο εξωτερικό

- ✚ Η τεχνολογική και επιστημονική πρόοδος των αναπτυγμένων κρατών δίνουν τη δυνατότητα στον νέο επιστήμονα να εργαστεί με άνεση και με τις απαραίτητες υποδομές.
- ✚ Οι ευκαιρίες που θα δοθούν θα είναι πιθανόν περισσότερες και θα συμβάλλουν σε μία αξιόπαινη πορεία.
- ✚ Η συναναστροφή με καινούργιους ανθρώπους και διαφορετικές κουλτούρες δίνει τη δυνατότητα για να διευρυνθεί ο άξονας εμπειριών του ανθρώπου και ο πνευματικός του ορίζοντας.
- Επίλογος: Ανακεφαλαίωση και έμφαση στο γεγονός ότι δεν υπάρχει μία ορθή διαδρομή αλλά η σωστή απόφαση για κάθε νέο διαφέρει και πρέπει να ληφθεί αφού το άτομο αφουγκραστεί τις ανάγκες και τις επιθυμίες του.

Επιμέλεια Θεμάτων

Μαζίτογλου Εύη

Φιλολόγος